

ՀԱՆԳԻՍ ԱԶԳԱՅԻՆ

Մանկ լսողքանչիւր շրջանը 52 օրինակ է
Ստորագրութեան տեղն է՝ Պօլիս Ներքի Գողթա խան
թիւ 9 :
Գուրս երթալիք փօռային ծախքը առնուցին վրայ է :

Շրջանին զինք կէս Օսմ. ոսկի
Մէկ թիւը դահեկան արծաթ
Մանուցման տողը
Անվճար նամակ չընդունուիր :

50
1
8

Թիի 674 ԺԱ. ՏԱՐԻ ՇՐՋԱՆ ԺԴ.

1879

ՀԱՐԱԹ 8 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ԹԻՆԵՐԻՐ

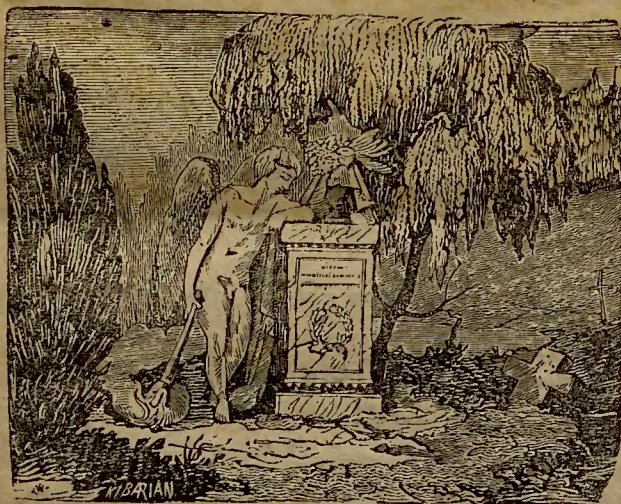
Մէմուրիյնի հիւրիւմէթ թարափընտան վէ
եախօտ Մէհաքիմօտ մուղայիթի ընդայի Սլի վէ
մէնափիլի նիզամ վէ գաւառնին պիր կէօնա սույի
խթիմարթ վէ իշթ իքեռայ վուգու պուլտուղու
թաղալրտէ , պունսւ նաղարը ամմէյէ վաղ ի-
տուպ հիւրիւմէթի Սէնիյէնին նաղար արդգա-
թընը ճէլպ վէ տալէթ իթմէք զաղէթաճըլարըն
վաղիֆէսի պուլունսըղը կիպի , տալէթին վէ
գաւառնին մէվղուանըն թէմամիլի իճրասընա
հիմմէթ վէ դայրէթ իտէն վէ գալթա խաթր
կէօնիլ պաղմաեարաղ պիղարաղանէ վէ միւս
թաղխմանէ իֆայի վաղիֆէտէ գուսուրտա պու-
լունման մէմուրիյնի տէվլէթ էմաօլ ու աղ-
լունէրինէ պիր նուսուէնի իպրէթ օլմաղ իւղ
մէ հաղգլէրինէ ալէնէն թէշէքքիւր վէ մահ-

մէտէթ պէեան իթմէք վաճիպէտէն պուլուն-
մուշ տըր :

Իշթէ պիղ տալի ալէնէն պիր թէշէքքիւր
պէեանընա պօրճլու պուլունմուշըղ , շէօյէ քի ,
Պու կիւնիւրտէ պիր զալթ թարափընտան
զաղէթամըլտա աղաէմճէ տէրճ օլունմուշ պիր
մէգալէտէն աօլայի անէյհիմիլտէ նամուս տա-
վասը իգամէ օլունմուշ վէ քէյֆիյէթ Տէրիտա-
տտէթ ճէղա մահքէմէսինէ հէվալէ պուլրու-
մուշ իտի իտէտէ , խառմիլիլն արղուհայի
գրտաթ վէ թարափըմըլտան վուգու պուլուն
իթիւրաղաթ իսթիմա պուլրուլարըտան , վէ
միւտտայինին իֆատէ վէ ճէվապըլարընտան
սօնկրա , խառմիլիլն իգամէ իյլէտիլի տալա-
նըն իսթիմայի՝ նիղամէն դայրի ճայիլ օլտուղը-
նա միւթթէֆիյէն դարար վէրիլիլ վէ թարա-
ֆէյնէ թէֆիլիլ պուլրուլմուշ տըր :

Խառմիլիլ իլէ մահքէմէյէ պիր կիւրիլիլիլ

տէ գանուներն իճրաւթ թարափընա կիտիլուս , վէ իշի էզիւս պիւղմէյէրէք տէր հալ հիւքմ /է-
րիլմէսի , հէմ առալէթին իճրաւթնա վէ հէմ
տալսի պիղիմ ուզուն միւտալէթ իշտէն կիւճտէն
դալարագ մահքէմէ գալուսընտա սիւրիւնմէք
քիւլմէթինտէն դուրթուլմաւջ օլարդըմըղա հիւմ
մէթ օլունմըջ օլտաղընտան , Մահքէմէյի մէղ-
քիւր ազայի քիւրամըն մէ խուսուսի իւէ ըէիսի
պուլունան վէ առալէթ ու հագգանիյէթին թէ
մամիլի իճրաւթ նէղտի ալիէրինտէ միւլթէզէմ
պուլունտըղը միւսէլլէմ օլան սաալէթիւր Իպ-
րահիմ պէյ հագգընտա ալէնէն արղը թէշէք
քիւրէ միւսարէալթ իտէրիլ :

ՀԱՆԳԻՍՏ

[Տ. ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ ՈՍԿԵՐԻՉ ՄԵԼԻՔԻՍԵԳԵԿ ԱՂԱՅԻ

Մարդ մը՝ երբ մնանելէն կտըր իւր գերդաստա-
նէն դուրս , իւր բարեկամներէն դատ՝ զղալի ընել
կուսայ իւր բացակայութիւնը , իւր մահը , ըսել է
որ այն մարդը՝ ոչ միայն անձին , զերդաստանին հա-
մար ապրած է ի կենդանւոյն , այլ ազգին՝ որուն հա-
մար ծնաւ , եկեղեցւոյն՝ որուն մէջ մնաւ , հայրենի-
քին՝ որուն համար ապրեցաւ :

Անն այսպիսի հաղուստիւտ անձերէն մինն էր
Մելիքիսեղէկ ազայն , որուն յուղարկաւորութեան
տիւտը հանդէսը մեծաշուք կատարուեցաւ՝ անցեալ
կիւրակէ օրը Մայր եկեղեցւոյ մէջ :

Հանգուցեալը դրեթէ դար մը ապրեցաւ : Յօրեւ-
եան մը ծառայեց Աղլին :

Կարապետ պատրիարքի օրէն կախի իւր աղլա-
ին հրապարակական կեանքը :

Եկող դայաղ պատրիարքաց միշտ սիրելին եւ
նաղելին եղած էր՝ իւր անխնջ ծառայութեամբը ,
անյողդողգ յարատեւութեամբը :

Մեր յիշածներուն մէջ , երջանկայիտալի Թաղ-
թագեան Պօղոս պատրիարքը այնչափ կը սիրէր հան-
գուցեալը , որ դրեթէ ամէն օր՝ իւր քովէն չէր ու-
ղեր հեռացնել , եւ գոցեա Նորին Ամենապատուու-
թեան խորհրդականութեան պաշտօնը կը կատարէր :

Խրիմեան Արազան՝ Նախապետ կը կոչէր զինքը՝
Ներսէս Արազան ալ՝ երջանիկ-Հայր անուանեց
յուղարկաւորութեան օրը :

Մելիքիսեղէկ ազայն բնիկ Պօլսեցի չէր , Կովկա-
սու հին լեղապիտականներէն էր : Ռուսաստանի Գօջ-
Մելիքեան ցեղին շառախններէն էր :

Ռթմետաաներորդ դարու ազգային պատմու-
թեան վերահասու եղողները քաջ գիտեն թէ՝ աղ-
նուազարմ Գօջ-Մելիքեանք , ժամանակին ընտու-
թեանը զոհուած եւ սրախողող եղած են :

Մելիքիսեղէկ ազան , դեռ երախայ՝ մագաղաւթ
կրցեր էր աղատուիլ այս նահատակութենէն Նախա-
նամութեան յատուկ ջնորհիւր :

Սակայն կըսուի թէ , իւր երկու մատաղահաս
գեղանի քոյրերն ալ՝ անխնջ հարձակաւորը զիւե-
րանց գօլնալով ինքնակալ Խալիֆայի մը իրրեւ գերի
ծախած , եւ պալատին մէջ զերթ վրացուհի՝ մէն մի
տիրոջ սուլթաններէն եղած են :

Հանգուցեալը իւր բարեմոյն հանդամանքներովը
սիրելի եղած էր ամենուն , եւ իրրեւ առեւտրական
խարդ՝ շատ մեծ նախարարներու , երեւելի պալա-
տականներու աջակցութեամբ համարուած ունէր :

Ասիկց 45-50 տարի առաջ՝ զիտցաւ կրթութեան
յարգը , որ այն ատեն դեռ ազգը ծիր-խառաւման
մէջ էր : Ուր դպրոց կանգնել՝ ամբարշտութիւն էր :
Ուր ի խաչ հան դրա կաղաղակեր խաժամուծը կըր-
թական հաստատութեան համար :

Հանգուցեալը Աղլային լեղուն այնչափ կը սի-

բէր, որ իրեն տեսակ մը նախապաշարում քրած էր, այն է, կուզէր որ օտար լեզուն դորժիք չգառնայ մեր լեզուն համար, այլ կուզէր որ մեր հարուստ լեզուն օտար լեզուն ծառայեցնել տայ:

Իւր դպրոցասիրութեան սահմանը չկար: Սն ինքն էր որ հոյակապ Մայր-վարժարանը ի հիմանէ քանդիլով, հասարակաց հանդանակութեամբ մը վառաւորապէս կանգնեցու պատճառ եղաւ:

Մայր եկեղեցւոյ վերանորոգութեան ալ ոչ նուազ խնամք կը տանէր՝ եւ Արթ. Տ. Սուքիաս Աւագ քահանային անձնուրաց ջանքերը հրապարակաւ ամէն տեղ կը բարեբանէր:

Մայր եկեղեցւոյ իւզագինը՝ շատ անգամ, առանց իւր ծերութեան նայելու, ձեռքը կը դանձէր՝ եւ միշտ ուրիշներէն շատ աւելի արդիւնաւոր կըլլար, վասն զի ամէնքը զինքը կը սիրէին, կը յարգէին՝ իրրեւ հասարակաց հայր:

Ի մօտոյ գիտենք զինքը՝ որ մեծին հետ՝ մեծ, փոքրին հետ՝ փոքր էր: Իրրեւ մարդ՝ թերեւս ունենայ իւր թերութիւնները, սակայն միշտ ծայրալեզութիւններէ կը խորչէր, բարեփոխութիւնը կը սիրէր:

Ինքը թէեւ խաչի զինւոր չէր, Աւետարանի պաշտօնեայ չէր, բայց ուր որ նստէր՝ խաչին ճառը կը քարոզէր: Ուր որ դռնուէր իրրեւ բարոյական, Աւետարանի ողջամիտ վարդապետութիւնները կը բացասէր:

Աղբային շրջանակին մէջ ալ դանազան պաշտօններ մեծ յաջողակութեամբ եւ անկողմնակալութեամբ կատարած է:

Իւր ընտանեկան դիրքը՝ մինչեւ ցարդ կատարեալ նահապետական ուղղութեան մէջ պահեց: Այս ընթացքը տխուր շարունակուի, քանի որ Մելիքեան Նդիգար էֆէնտիի պէս, բարեկիրթ, ուսեալ, գրագետ, լեզուադէտ, արժանաւոր պայազատ մը կը թողու:

Մելիքեանի աղայն՝ ունի նաեւ ուրիշ արու եւ աղջիկ զտաւրներ ալ:

Սակայն դժբաղդ հայր, դեռ քանի մը չաքաթ առաջ, հագիւ երեսուն եւ երկու դարուններ տեսած մէկ զաւկին, Գրիգորիկին վաղամեռիկ դերեղմանն ալ թանալու տարաբաղդութիւնը ունեցաւ . . .

Վերջապէս այս մեծ մարդը, այս ճշմարիտ հայրը, ջնամուռնդ Քրիստոնեայն, բարի հայրը, եւ Մայր թաղին խոնջեալ նահապետը՝ պէտք էր որ Մայր

եկեղեցւոյ փակը անպատճառ թաղուէր, ինչպէս որ թաղեցիք ալ յատուկ հանրագրով մը արդէն խնդրած էին Ռադ. խորհուրդէն:

Սակայն ինչո՞ւ զլացուեցաւ:

Ասոր խորհրդաւոր պատասխանը՝ խիստ ազնոր պարզեց Ամեն. Արքազան Պատրիարքը՝ իւր սրտաշարժ բայց Լակոնիկ դամբանականին մէջ, Զգածեալ սրտիւ մը Նորին Սրբաշնութիւնը չեչտելով իրաւամբ ըսաւ թէ, «Հասարակաց հայր մը՝ պէտք է որ հասարակաց գերեզմանատունը թաղուի»:

«Զայս կը կտակեմ, յաւելցուց, հրապարակաւ եկեղեցւոյ մէջ՝ ի ներկայութեան չորս եպիսկոպոսաց եւ այսչափ հաղարաւոր յաղարկաւոր ժողովըրդեան նաեւ իմ անձին համար ալ»:

Մամուլ, հանդուցելոյն կենսադրական այս համառօտ դժերը ուրուադրելէն ետքը, այս առթիւ՝ եթէ ներելի է, խոնարհ առաջարկ մ'ալ ներկայացնէ՝ պատուարժան թաղեցուց:

Եթէ իրօք կուզուէր, կը փափաքուէր որ Մելքիսեդեկ աղայն իրրեւ թաղին երախտաւորեալը, անխոնջ վաստակաւորը՝ եկեղեցւոյն փակը հանդէր, ըստ մեզ՝ այսօր աւելի պատուաւոր նախաձեռնութիւն մը քրած կըլլուի, եթէ ստորագրեալ ժողովըրդական հանրագրութիւնը՝ Նորին արժանաւոր պայազատ՝ Մեծ. Մելիքեան Նդիգար էֆէնտիի յանձնուի:

Ասի՝ բաւական լոխ ցոյց մ'է ժողովրդական հակաժողովրդական խորհրդոյ մը գէմ, որ պատմութեան մէջ իր նշանակութիւնը ունի . . .

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Լսեցինք որ՝ Մշոյ վանահայր Մամբրէ եպիսկոպոսն եւ չորս վարդապետները խառն ժողովըն հրաւիրուելով անցեալ շարժու, իրարու աջ եւ ճակատ համբուրեր եւ հաշտուեր են՝ վարչութեան առաջարկութեանը վրայ:

Հաշտութեան ըսելիք չ'ունինք. բայց սա հարցունեղու իրաւունք ունիմք թէ՝ ո՞ր կողմը յանցաւոր էր, ո՞ր կողմը արդար: Եթէ ամենքըն ալ արդար էին, պէտք էր պաշտօնական ծանուցմամբ հրատարակուէր, իսկ եթէ յան-

յաւոր էին, պէտք էր պատժուէին: Այս երկուքն ալ չ'եղաւ. հետեւաբար այսչափ քննութիւն, այնչափ բողոք և այնչափ իրարանցում պահպանելով մը վերջացաւ:

Այս մասին ուրիշ անգամ ըսելիքներ ունիմք:

Գոհութեամբ լսեցինք թէ Մեծ. Ասլանեան Մանուկ Եֆէնտի այս անգամ Պատրիարքարանի մէկ քանի սենեակներուն համար բարեհաճեր է գեղեցիկ և վառաւոր քորքեր (խալի) նուիրել ազգասիրարար:

Ասլանեան Եֆէնտիի սոյն առատաձեռնութիւնը համայն ազգայնաց շնորհակալութեան և մեր մեծախօս, բայց ժլատ հարուստներուն օրինակ ըլլալու արժանի է:

Առուծախի իրմութեաներու գործողութիւնն ալ Ազդային Պատրիարքարանէն բոլորովին դադարէն 'ի վեր է որ Պատրիարքարանի պաշտօնէից երեսն դոյն չէ մնացեր, թէեւ ըսողներ կան թէ այս իրմութեաները միայն տաճիկ թաղերու համար է, սակայն ինչպէս փորձերն ցոյց կուտան ոչ թէ տաճիկ թաղերու այլ ամեն ազգայնաց համար է, որուն կեդր. սնտուկն այսօր տարեկան 2000 իրալի հասում թից ազբւր մը կը կորսնցնէ և անկարող իւր աւօրեայ ծախքերն հայթայթելու:

Արդումանեան Ստեփան վարդապետը Փըրկիչէն փախչելով, Հասունին նուիրեցինք, աւելը տօլանարընի կորիւն վարդապետը զրկեցինք:

Կրօն. Ժողովը պաշտօնապէս կարգադրել կը հրատարակէ Արդումանեանը՝ իր յանցանքը ծածկելու համար. բայց շատ ուշ մնացած է իր պաշտօնական ծանուցումը: Հոկտեմբերի ծանուցումը դեկտեմբերի մեջ տեսանք, այն ալ Հասունին անձնատուր ըլլալէն վերջը:

Կրօն. Ժողովը եթէ իր պարտականութիւնը ճանշար, պէտք է որ Մայր-եկեղեցւոյ մօտ դանուոյ պէրպեռ Պօղոսը կանչելով հանդիսաւոր կերպիւ մօրուքը ածիլել տար և այնուհետեւ արձակէր:

Այս չըբաւ և չէր կրնար ընել, որովհետեւ յանցաւոր վարդապետի մը պատժուիլը տակաւին լսուած բան չէ մեր օրերը: Եթէ քիչ մ'ալ դանդաղի կորիւնիւն մօրուքը ածիլել տալու, անոր ալ երթալիք տեղը Արդումանեանին քօն է:

Այս ատայ և չուեաց:

ՄԵԿԻԿԱԿԻ

ԿՐԵՆՈՐ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Տիկին Ա. Պ. որ հասարակութեան անծանօթ չէ իւր փառաւոր անցեալովը, վերջին տարիները թշուառութեան մատնուած ըլլալով, ժամանակէ մը 'ի վեր իր Տ-Ս տարեկան աղքատ կան ձեռքէն բռնած, գրեթէ ամեն օր՝ առանց օգին սաստիկութեան նայելու, փողոցէ փողոց կը թափառի, և շատ առնէր յաճախելով, ընտանեաց առջեւ իւր վիճակն ողբալով, դարման և օգնութիւն կը հայցէ:

Թէեւ յիշեալ տիկինը համար զանազան անձանց կողմանէ հանդանակութիւններ եղան, և մինչեւ իսկ ազգային լրագիրք հրաւեր կարգացին այս մասին, ինչպէս նաեւ Մամուլ, ու կայն կ'երեւի թէ յիշեալ կինը դո՛ւ եղած չէ:

Այս կնոջ վրայ ուղեղի հիւանդութիւն մը կը տեսնուի, ինչպէս նաեւ բժիշկներն ալ հաստատած են դոյս. որովհետեւ մէկն իրեն ուկի մը նպատած տեսն, առանց իր կորուստ պէտքերը հադալու, իսկոյն կուքերու և փէշաշէրտ տալով, աստ անդ կը չըջագայի, և հետեւաբար միւս ժաման ձեռքը ստակ մը չը նար:

Բաց յայտմանէ, երթեալիւ տեղերը այն

լաի կը ձանձրացունէ պատուաւոր և աղնուա-
կան մարդիկ, որ ընդհանուր դժգոհութիւն մը
յառաջ բերած է, և շատ տեղեր իսկ խռովու-
թիւն և կռիւ յարուցած է: Երբեմն այնչափ
յառաջ կ'երթայ, որ դիշեր տաւն թէ՛ կամուր-
ջին վրայ, թէ՛ ալլուր և թէ՛ Պատրիարքարանը
պռաւով կանչելով. կը հայհոյէ, ես Քրիստոսն
եմ կ'ըսէ, և անոր ատոր պատուոյն դէմ նա-
խատական խօսքեր կ'ուղղէ, որ ընաւ պատիւ
ը բերեր թէ՛ իրեն և թէ՛ Աղգին:

Այս ամենը կը հաստատեն իր ուղեղի հի-
ւանդութեան ենթակայ ըլլալը:

Ըստ մեզ, աղգային իշխանութեան պարո-
քն է սոյն կինը, իրեն անտէր և դարմանի
կարօտ, պատասխարել ո՛ւր որ անկ է, մինչեւ որ
կատարելապէս իր առողջ վիճակը գտնէ:

ՄԲԿԷ ՆԲԿԷ

Բ. Դուռը դաւառները նոր չըջարեալական
մ'ալ զրկեր է հարստահարութեանց առաջին
առնելու համար, և աղգարարներ է որ եթէ
պաշտօնեայք ըստ օրինաց արգարութեան՝ յան-
ցաւորները չըստովեն, և ըստ ժամանակին
կուտակալութեանց չ'հաղորդեն պատահած
դէպքերը:

Առաջին անգամ՝ յանդիմանութիւն պիտի
լսեն:

Երկրորդ անգամ՝ տուգանք պիտի տունեն
իրենց մէկ տանականը:

Երրորդ անգամ՝ պաշտօնանկ պիտի ըլ-
լան:

Մասիսի շնորհունակ խմբագիրը այս մի-
ջոյն ալ արգիւնաւոր չը գտնէր: Բայց Մամուլ
խիտ օգտակար կը գտնէ, եթէ առաջին և
երրորդ պատիժները մէկ կողմ դրուելով, միայն
երկրորդը ի գործ դրուի. այն է տուգանքի
խնդիրը, որովհետեւ ատով թէ՛ գանձին մեծ

հասոյթ մը կըլլայ և թէ՛ պաշտօնեայները պաշ-
տօնանկութենէ աւելի իրենց ստակէն կը վախ-
նան:

Անցեալ օր տեղական թերթերէն մէկը
թուրք կառավարութեան պաշտօնէից վիճա-
կագրութիւնը հրատարակած էր, որմէ կը
յայտնուէր թէ՛ թուրքիա 4,000 այսչափ պաշ-
տօնեայ ունի, որոցմէ

3500ը թուրք:

160ը Յոյն:

160ը Կաթոլիկ:

140ը Հայ:

Յ ալ Պուլկար:

Այս վիճակագրութենէն բացարձակապէս
կերեւի թէ՛ թուրքիոյ մէջ միայն Պուլկար աղգն
է եղեր օտար աղգի չ'ծառայելու սկզբունքին
հետեւողը :

Կ. Պօլսէն ալաֆրանկա Դեկտ. 9 թուով
Եւրոպական լրագիրներուն քաջուած հեռա-
դիր մը հետեւեալ տեղեկութիւնը կուտայ, զոր
Մասիս հետաքրքրական կանուանէ, իսկ Մա-
մուլ հարձիւնայական:

«Անդղիոյ դեսպան Սըռ վոքըր-Սախայէն
գոհացուցիչ տեղեկագրեր առաւ, որք կը ծա-
նուցանեն թէ՛ Օսմանեան կառավարութեան
աղգու ընթացից շնորհիւ այն կողմերը գործոյ
վիճակը շատ բարւոքած է»:

Այս հեռագիրը վոխանակ Կ. պօլսէն քաջ-
ուած ըլլալու, եթէ նոր-աշխարհէն քաջուած
ըլլար, քիչ մը ջուր կը վերցունէր:

ԳԵՂԵՑԻԿ ՆՄԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Նախորդ իրիկուն Վոսթորի մէկ շողեհա-
ւին մէջ՝ ոչ-քրիստոնեայ մը ծերունի հայու մը
կը հարցունէր թէ՛

— Քրիստոնեայ եկեղեցեաց մէջ ո՞րն է ա-
մենէն ուղիղն և ճշմարիտը . և թէ ո՞ր եկեղե-
ցին իր հնաւանդ սովորութիւնները պահած է :

— Աւանդապահութեան մասին լաւ տեղե-
ղեկութիւն չ'ունիմ . սակայն սա՛ ճշմարիտ է
թէ՝ ամենքն ալ ուղիղ են վարդապետութեանց
մասին :

— Հապա ինչո՞ւ միմեանց դէմ կ'ուիւ և վէճ
յարուցած են , և դիրար հերետիկոս , ժիզմա-
թիքօս , արիօսական , նեաստրական ևն . կ'ան-
ուանեն :

— Այդ բոլոր թշնամական անունները՝ որ
մուտ դտած են քրիստոնեայ եկեղեցեաց մէջ ,
տգիտութեան և հակառակութեան արդիւնք
են :

— Սակայն արարողութիւններնիդ ալ իրար-
մէ շատ տարբերութիւն ունին , և բնաւ իրա-
րու չեն նմանիր :

— Ինչպէս կրնայ ըլլալ :

— Հրամանքնիդ ուրբաթ օրերը «Եւսեփի»
հանդէսին համար զորաց առջեւի կայսերական
ժիւղիւսն տեսած էք :

— Այո՛ խիստ շատ անգամ :

— Անոնց մէջ՝ մէկը խոշոր թմբուկ մը կը
ղարնէ , միւսը ծնծղայ , ուրիշ մը փող , ուրիշ
մը կլաւէթ , ևն : Ասոնք ալ տարբեր տարբեր ձե-
ւեր ունին . այնպէս չէ՞ :

— Այո՛ :

— Բայց ամենքն ալ մի և նոյն ներդաշ-
նակութեամբ կը հնչուին , որովհետեւ առջեւ-
նուն նոխա մէկ է : Այսպէս ալ քրիստոնեայ
եկեղեցեաց վարդապետութեան հիմը մէկ է
այն է՝ Քրիստոս :

Ոչ-քրիստոնեայն այս նմանութեան վրայ
բերանը դոցելով կէց՝ ըսաւ :

ՊԻՐ ՔՕՆՍՏԱՆԻՆՔԻՆԻՆ ՈՒՅՔՈՒՍՈՒՆՏԱՆ ԻՔԵՆ
ԷԹՏԻՂԻ ՍԵՉԸԼԵՐ

Մընախըմ տէյօր քի՛ Ապտի պէյէ բօլի
թիք կիւղէլ կէօրիւնիւօր , խտէրսէն պիր իքի
պին թանէ իշ ետրալըմ , պէյ տէր քի՛ փէք
էյի կէօրէմէյօրսըմ պէօյիւնիւք տուրսուն , վա-
լութաճը տա տէր քի՛ էյի կէօրիւնիւօր , պէյ
պու լազրտընըն իւղէրինէ վալութաճըսընա տէր
քի՛ Մընախըմըն պու լազրտընըն իւղէրինէ
պիր իքի պին թանէ իշ ետրալըմ . վէ ուշաք
լար տա էքսէրիսի պէյին ֆիքրինի պօղմաքտայ
օլտուքլարը իշիւն , քեաֆֆէյի վալութաճըլար
պէօյէ պէյէրի ալարլար վէ իքըմ իղէթ տէ
խտէրլէր , առըլան օլմասըն պէյին պիրի տէ
պու կիւնքիւ Լօնտրատան վէ Բարիլտէն կէլէն
թէլէկրաֆլարը կիւղէլ կէօրտիւղիւնտէն օն օն
պէշ պին քէհաթ տիւպլէ վէրի քէհաթ ալըր ,
քաղանըր պիր իքի պին լերա կէրի չէքլիլ , իւշ
կիւն կէշմէղ , տայանամատըղընտան կինէ իշ
պաշլար , վէ տէլի օղլան խանա կիրէր կիրմէղ ,
պու կիւն կինէ նէ իւրեա կէօրտիւն տէյի պիւ
թաքըմ շիք պէյլէր , նաղիք միւսիւլէր , սին
եօրլար վէ քիրեէլէր սիւալ էաէրլէր , տէլի օղ-
լան տէր քի՛ պու կիւնքիւ կէօրտիւղիւմ իւրեա
բէք ֆէնա էֆէնտիլէր՝ պու կէճէ պէն պիր
ֆէնայ իւրեա կէօրտիւմ քի՛ թարիֆ էտէմէմ .
զօրլատըլարընտա տէլի օղլան քէլամա պէտիլ
իւրեամտա պիր սիյա մէրքէպ կէօրտիւմ , իւս-
տիւնէ եիւք աթար աթմաղ , մէրքէպին պէլի
սաքաթլանտը տէր տէմէղ , պէյ տէր քի՛ սիեահ
թէմիղլիք տիր . բօլիթիք տիւղէլիշ օլմալը ,
տէլի օղլան տէր քի՛ ֆէնալըր տըր . աքշամ
իւստիւ պէլլի օլուր , պուսուն իւղէրինէ Լօնտ-
րատան սաաթ սէքիղ տօքուղ սուլարընտա կէ-
լէն թէլէկրաֆ 40 փարա աշաղա կէօրիւնտիւ-
ղիւնտէն վէ թէլէկրաֆ խրաղղարը կէլիւպ , եիր-
մի իքի վար պին , եիրմի իքի վար պին , տէյէ-
րէք սաթմաքա պաշլարլար :

Քեաֆֆէյի սօրսանքն իշխնութի գօնասօխտ
իշխեալն իւր, պուշար պիր հաւատիս պիւր
տէյերէք քէնտիւքի տէ սաթմահա պաշարար .
պուշուն իւղէրինէ բիւձայ պիր իքի դուրուշտա
հա տիւշէր , վալութաճըլարն ուշաքըլար թէֆ
թէրէր էլէրինտէ վիրայ քարշըլաշորըրըլար քի
ատամ քաշմասն , պու ֆուրթունանքն իւղէրին
տէ հէփսիտէ քաքարօլարընը հալսայ վէրիւքը
չէյլէ քի՝ հէրարէթլէրինի սէօնաիւրմէք իշխն
պիր պարտաք սուեա քօյունլարընտա պէշ բա
րա գալմազ :

Տէլի օղլանը սօրարսանըղ հալի բէք եա
ման , պիր իսթիլանձ վէրիպ , պէտէլինի սաթ
միշ օլտուղունտան տիւմանը թէփէսինտէն չը
դարադ ալթը այ դըշ գըլամէթտէ վաղըթ դա
թէթալընը սաթարադ թէրաքիւմ իթտիյի ճիւմէ
բարասընը օ՛ կիւնիւ կինէ զայպ իլէ ալընը
բիւսըլթիւն զայ իթմէք տէրէճէսինէ կէլէրէք
նէ եաքաճաղընը շաշըրմըշ վէ պիր բարայա միւհ
թաճ օլարադ սու սաթմահա գարար դըլար :
Հէման ճէնապը հադ ճիւմէ ասթլարըմըղ վէ
ալիւմանլարըմըղ պու տուգաքտան խէլաս էյ
լէսին : Ամի՛ն :

Բիւլէնպը

ԶՈՒԱՐՃԱԼԻՔ

Անցեալ գիշեր Նիկողոս աղայն տանը ճե
վիլին մէջ ոտքը սահելով կ'սկսի պօռալ :

— Բա աղջիկ , լոյսը առ տէ վեր բեր շու
տով :

Աղջկիւր անգիտութեամբ լոյս հանդէսը
կառնէ կը տանի :

— Ո՛հալտա՛ն աղջիկ , ես ատիկա ի՞նչ պի
տի ընեմ . տա՛կա պիտի սրբեմ :

— Ես ի՞նչ գիտեմ , լոյս ուզեցիր , ես ալ
քեզի լոյս բերի :

— Լոյս ըսի նէ ասոր համար չ'ըսի , կազին
լամբային համար ըսի :

*
*

Անցեալ օր ֆունջը դրեր է եղեր որ՝ Ամե
րիկայի մէջ վաղելու միցում մը կայ , և ո՛վ որ
առաջ անցնելու լլլայ եղեր նէ , 35,000 դա
լար կընդունի եղեր :

Այս լուրը քանի մը թուրքմաճի կար
դալով , շիտակ ֆունջին գրասենեակը վաղեր
են ստուգելու համար , որ իրենք ալ երթան :
Բայց ֆունջ չը կրնալ վատհայեղուն համար ,
մազ մնացեր է որ՝ թուրքմաճիներուն բար
կութիւնը իւր վրայ հրաւիրէ :

*
*

Սա , Օսմանիյէ թատրոնին գործունեայ
չաքոնները շատ յաջողակ են թատերասէր հա
սարակութիւնը հրապուրելու մասին , ալիզօյի
բանաստեղծութեան մասին :

— Ի՞նչ կէնէ նոր թէլ մը կոտրեցին :

— Ո՛չ :

— Հապա ինչ ըրին :

— Մե՛ծ ողորմածութիւն մը , գեղեցիկ ա
ռաքինութիւն մը , սքանչելի մարդասիրութիւն
մը , վեւմ . . . :

— Է՛ , հասկցանք , հասկցանք , սա գործը
պատմէ , առ ըսածներուդ և ոչ մէկը աստուծոյ
կարծիքներուն մէջ մինչև ցարդ տեսնուած չէ :

— Դուն անանկ գիտցիր , մարդիքը աղբին
համար կատարեալ զոհ մ'են , իրենց շահը բնաշ
րած չունին , ամեն շաբաթ գիշեր տա կամ նա
վարժարանաց համար նպաստ տալէ դուրս վեր
առած չունին , բնաւ առիթը ձեռքէ չեն փախ
ցուներ , եթէ առիթը իրենց չ'ներկայանայ , ի
րենք առիթ մը կ'ստեղծեն կոր որպէս զի իրենց
անձնանուիրութիւնը հասարակութեան փորձով
հաստատեն :

— Է՛յ աղէկ , աղէկ , այս անգամի ընելիք
գործերնին ի՞նչ է , ան ըսէ նայինք :

— Ի՞նչ պիտի ըլլայ, Կէտիք փաշայի սպան-
եալ անմեղ ընտանեաց դեռ կիրամուտընին չը
կատարուած այս գիշեր «Թալիսառական Հրեայ»
անուն ընտիր թատերգութիւնը ինպսոտ սոյն
թշուառ ընտանեաց համար կը ներկայացնեն կոր:

— Իրա՞ն կըսէս:

— Կոյր ես աղբար, ի՞նչ ես, չտեսար պա-
տերուն վրայ բակցուած յուղարկաւորութեան
տոմսերու նման սե շրջանակներով դժուած խո-
շոր խոշոր ավիզները:

— Ո՛չ:

— Սնանկ է նէ ինծի տես տէ այս գիշեր
մէկտեղ երթանք թատրոն:

— Շատ աղէկ, շատ աղէկ:

* *

Շնորհաւոր տօնախմբութիւն նիկողոս է-
ֆէնտի, նայինք ինծի ի՞նչ պատիւ պիտի ընեմ:

— Ատուած նորէն տայ նորէն խնդայնէ,
դուն ալ վաճան վարդապետը մի ըլլար գը-
խուս, մենք ան դործը անցեալ շաբթու ըրինք:

— Մեզա քի անցեալ չաբթու ըրինք, Ս.
Նիկողոս ասոր չէ՞

— Ատոր իղմիւռնիացի Ս. Նիկողոսին տօնա-
խմբութիւնն է, ես Տարսօնցի Ս. Նիկողոսին
տօնախմբութեան օրը կը կատարեմ իմ տօնա-
խմբութիւնս, չես հաւատար նէ օրացոյցը բաց
նայէ:

— Տարիք մը տահա մըտայ այսօր, աս ալ
չէյի լսեր, պարէ թգալ մը անուշ տուեք տէ
եղլամ երթամ, օրթալըխին նեղութենէն խալեմ
խաբես խուրեսսով կը դարցնեն կոր օրերնին:

* *

— Տույտունո՞ւղ մու հօճա էֆէնտի, Ավրօ-
բատան եինէ պիր պէօլիւք պանքեր կէմիշ իս-
թիբրաղ վէրմէք խիւն:

— Եահու սահի՞ մի:

— Սահիհ տէ սէօղ մի, հէփ դաղէթալար
եաղայօլար:

— Իսմի նէ՞, պու հէրիֆին:

— Թօք-ֆիլ մի տէյօլլար նէ՞ տէյօլլար,
ինանըրսան էյիճէ հաթըրմաա դալմաուր:

— Թօք ֆիլ մի տէտին, աղնատըմ էօյլէ
իսէ:

— Թանըմըսըն:

— Խայըր, ֆադաթ օ հէրիֆ ատէթա ան
ֆիլին պիրի, կէչէնտէտէ Ստանպօլա կէմիշ ի-
տի, ֆադաթ իւչ քօղ ըլա պօշա չըքուր, սանը
ըմ պու տէֆա եինէ օլաճաղը օ աըր:

— Տէսէնէ Ստանպօլա կէլէն էճնէպիլէր
պիր խըրըմ օլմաղ եա՞

ՎՐԻՊԱԿ

Այսօրուան թերթին՝ Բ. երես, 2 էջին մէջ
տիրոջ սուլթանուհիները՝ տիրոջ սուլթանուհի-
ներ պիտի ըլլան:

Ս. ԱԶԱՏԱԽՈՂՆԱՆ

ՓԵՆԵՍՈՆԱՅԱԿԱՆ

Բ Ա Ռ Ա Ր Ա Ն

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ

Կը ծախուի բոլոր Հայ դրամաճառաց քով
ինչպէս Պաղչէ դաբու դրամաճառ Պօղոս աղայի
խանութն և Բերա Պ. Վայսի դրամուէն:

Գին մէկ դահեկան արծաթ:

ԽՄԲԱԳԻՐ ՏՆՕՐԷՆ

ԳԵՈՐԳ Յ. ԱՅՎԱԶԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Կ. Ա. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

11 Դուճաբու Պատրիարքարան փողոց 11